

Fungující a těsné vztahy mezi Evropskou unií a Severoatlantickou aliancí byly vždy považovány za klíčové. Ačkoliv obě organizace vnímaly a vnímají své vzájemné vztahy jako zásadní a uvědomují si potřebu jejich zkvalitnění, jejich spolupráce na oficiální úrovni musí čelit mnoha překážkám. Mezi ty nejzávažnější patří turecko-kyperský spor, který blokuje strategické partnerství Unie a Aliance. Další překážku tvoří potenciální vytvoření stálého unijního operačního velitelství.

Současná patová situace je způsobena Tureckem, které trvá na striktní interpretaci dohody *Berlín Plus*. Situace se rapidně zhoršila po přijetí jižní Kyperské republiky do EU, neboť ta nemá uzavřené dohody potřebné k oficiálním a strategickým dialogům mezi oběma organizacemi.

Turecko nebylo samo, obstrukce způsobovala i Francie, která tak donedávna vyvažovala působení Turecka z unijní strany. Francie spatřovala v EU a NATO rivaly a jejich vztahy vnímala jako "hru s nulovým součtem".

Tyto obstrukce skončily s příchodem Nicolase Sarkozyho na pozici francouzského prezidenta. Sarkozy si velmi dobře uvědomoval, jak tato blokující pozice poškozuje nejen vztahy mezi Společnou bezpečnostní a obrannou politikou a NATO, ale i Francii samotnou. Francie vždy dávala přednost Unii (SBOP) před Aliancí, avšak na straně SBOP nedocházelo na úkor Aliance k výraznému pokroku. Blokování těsnějších vztahů EU a NATO tedy nevedlo k většímu rozvoji SBOP.

Naděje na nový začátek vztahů Unie a Aliance je spatřována ve dvou nových impulzech, které významně ovlivnily evropskou bezpečnost. Prvním impulzem byla opětovná reintegrace Francie do vojenské integrované struktury NATO (kterou opustila v roce 1966), druhým francouzsko-britská spolupráce v oblasti obrany a bezpečnosti.

Hlavní tezí analýzy je, že tyto dva impulzy mohou odstartovat posun současné situace a mohou vyústit v těsnější vztahy EU a NATO.

Analýza byla prováděna na pozadí přístupu dvou hlavních evropských bezpečnostních mocností, tedy Francie a Velké Británie. Tyto dva státy tvoří pouze klíčové aktéry na poli evropské bezpečnosti, zároveň reprezentují dva hlavní přístupy k Unii a Alianci. Francie vždy protěžovala EU (EBOP/SBOP), zatímco Spojené království upřednostňovalo NATO. Ony dva výše zmíněné pozitivní impulzy jsou také velmi úzce spjaty s těmito dvěma státy. Vliv francouzského opětovného plného začlenění do Aliance a francouzsko-britská spolupráce v

oblasti obrany a bezpečnosti byly také zkoumány ve vztahu ke dvěma hlavním překážkám vztahů EU-NATO, turecko-kyperskému sporu a stálému operačnímu velitelství EU.

Teze byla potvrzena pouze částečně. Po reintegraci Francie do NATO se atmosféra v obou organizacích v jejich vzájemném vztahu výrazně uvolnila a zlepšila. Zejména v současné době vynucených škrtů a ekonomické krize je spolupráce obzvláště zapotřebí a Francie a Velká Británie tak mohou jít dobrým příkladem vedoucím k výraznějšímu sdílení a sdružování.

V otázce obou problémů způsobující překážky těsnější spolupráce nenastal téměř žádný pokrok. Turecko-kyperský spor je stále na mrtvém bodě, pokud se obě sporné strany neodhodlají k řešení, není možné očekávat pokrok. Téma stálého operačního centra EU prošlo výrazným vývojem. Francie se spolu s podobně smýšlejícími státy Unie snažila silně zatlačit na vznik stálého operačního centra, což mělo za následek výrazné poškození vztahů s velkou Británií.

Nicméně budoucnost vztahů EU a NATO spočívá v jejich těsnější spolupráci, nedohodnou-li se, budou k tomu donuceni okolnostmi. Obě organizace totiž operují se stejnými silami, proto sdílení a sdružování je nezbytnou cestou kupředu.